



**НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ  
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ  
РАДА АДВОКАТІВ УКРАЇНИ**

04071, м. Київ, вулиця Ярославська, будинок 6, 5-й поверх,  
тел.: (044) 392-73-71, факс: (044) 392-73-70  
info@unba.org.ua www.unba.org.ua

**РІШЕННЯ № 74**

**Про затвердження роз'яснення щодо гарантій адвокатської діяльності та окремих умов дисциплінарної відповідальності**

«26» лютого 2016 року

м. Київ

Рада адвокатів України, керуючись статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення щодо гарантій адвокатської діяльності та окремих умов дисциплінарної відповідальності, що додається.
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити ради адвокатів та кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів, а також оприлюднити його на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

**Голова Ради адвокатів України**

[підпис]

**Л.П. Ізовітова**

**Секретар Ради адвокатів України**

[підпис]

**П.М. Гречківський**

## **Щодо гарантій адвокатської діяльності та окремих умов дисциплінарної відповідальності**

Рада адвокатів України, розглянувши звернення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Харківської області щодо дисциплінарної відповідальності адвоката, який діє без укладення договору про надання правової допомоги, та можності притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката під час зупинення його права на заняття адвокатською діяльністю, врахувавши пропозиції, зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, роз'яснює наступне.

Фундаментальним принципом здійснення адвокатської діяльності є незалежність інституту адвокатури та кожного адвоката (статті 1, 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»).

Незалежність адвокатської діяльності забезпечується на законодавчому (національному і міжнародному) та практичному рівнях недопущенням будь якого втручання, переслідування, насильства стосовно адвоката з боку держави, суспільства, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб.

Позитивним обов'язком держави є створення належних умов для діяльності адвокатури, забезпечення прав адвоката та дотримання гарантій адвокатської діяльності, проведення неупередженого розслідування фактів таких порушень (статті 5, 20, 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 року, Декларація ООН «Про право та обов'язок окремих осіб, груп та органів суспільства заохочувати та захищати загально визнані права людини і основоположні свободи» від 09 грудня 1998 року).

Зазначені нормативно-правові акти розповсюджують сферу професійних гарантій на будь яку особу, яка перебуває в статусі адвоката, незалежно від її стану та функції в конкретних суспільних відносинах і безвідносно до її клієнтів та справ.

Відповідно до положень статей 6, 17, 32 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Порядку ведення ЄРАУ, фізична особа має статус адвоката з часу отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю і внесення відомостей про неї до ЄРАУ та до моменту припинення права на заняття адвокатською діяльністю і внесення про це відповідних відомостей до ЄРАУ.

Тому, поширення на адвоката гарантій його професійної діяльності не залежить від укладення та змісту договору про надання правової допомоги з конкретним клієнтом.

Підстави для здійснення адвокатської діяльності в Україні регламентовано Розділом 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Зокрема, адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правової допомоги, що укладається в письмовій формі (частина перша статті 26, частина перша статті 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»).

Разом з тим, частина друга статті 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» регламентує вичерпні випадки надання правової допомоги адвокатом без укладення договору в письмовій формі.

Системний аналіз частини першої статті 26 та частин першої і другої статті 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дозволяє зробити висновок про те, що надання правової допомоги адвокатом без укладення договору в письмовій формі, зокрема, лише на підставі доручення, не допускається, окрім випадків, передбачених частиною другою статті 27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Отже, укладення адвокатом договору про надання правової допомоги слід вважати обов'язком адвоката, передбаченим законом.

Вичерпний перелік підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності передбачено у статті 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Зокрема, пунктом 7 частини другої статті 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом, відноситься до дисциплінарних проступків.

Можливість притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за пунктом 7 частини другої статті 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у випадку порушення ним інших обов'язків адвоката, зокрема, за надання правової допомоги клієнту без укладення договору про надання правової допомоги, слід оцінювати виходячи із загальних правових умов та порядку притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Поєднання адвокатом статусу фізичної особи-підприємця незалежно від виду підприємницької діяльності не є порушенням Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики та не може бути підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Разом з тим, варто зазначити, що наявність у особи статусу адвоката передбачає можливість її притягнення до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

---